

European Commission
Environment DG
B - 1049 Brussels
Belgium
env-nitrates@ec.europa.eu

Putten, 27 februari 2018
Kenmerk: B4149

Onderwerp: derogatieproces voor Nederlandse melkveehouders

Geachte heer/mevrouw,

De Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) wil via deze brief haar zorgen uitspreken over het proces rondom het verlengen van de derogatie. NMV is een vakbond voor en door melkveehouders. Twee van onze belangrijkste speerpunten zijn: een goed inkomen voor gezinsbedrijven en 'meten is weten'. Deze twee punten zijn ook van toepassing op de derogatie.

Het is ons opgevallen dat er groepen/organisaties zijn die het verlengingsproces negatief proberen te beïnvloeden. In de media zijn meerdere publicaties geweest waarin gesuggereerd wordt dat er sprake is van fraude. We hebben zelfs begrepen dat er een politicus is geweest die het comité bezocht heeft met de boodschap dat Nederlandse melkveehouders het verlengen van de derogatie niet verdienen. Het blijkt echter dat de beschuldigen van fraude zwaar overtrokken zijn. Het blijkt dat onze overheid te zwaar steunt op statistieken en vergeet deze te vergelijken met de dagelijkse praktijk. De overheid is vergeten rekening te houden met het feit dat digitale systemen niet feilloos functioneren en volledig op elkaar aansluiten. De boerderijen van honderden melkveehouders zijn geblokkeerd zonder hard bewijs van fraude. De consequenties zijn, zoals u zich kunt voorstellen, enorm. Niet alleen voor onze reputatie maar ook voor de individuele bedrijven. Alle geboren tweelingkalveren op een bedrijf zijn als verdacht aangemerkt. De autoriteiten eisen dat boeren betalen voor onderzoeken om te bewijzen dat deze kalveren juist geregistreerd zijn. De kosten van de bedrijfsblokkades zijn erg hoog voor de boeren.

We maken ons zorgen omdat het lijkt alsof emotie de overhand krijgt en feiten genegeerd worden. We willen benadrukken dat de derogatie erg belangrijk is voor het Nederlandse milieu. Zonder derogatie zullen boeren besluiten om andere gewassen te verbouwen in plaats van gras. Gras heeft het vermogen om veel stikstof en water te absorberen en vast te houden. Dit zijn belangrijke kenmerken. Het eerste kenmerk zorgt voor een goede kwaliteit grondwater en de tweede is belangrijk met oog op de verwachte klimaatsverandering; langere perioden van regen en droogte.

De onderzoeksrapporten 'Water Quality in the Netherlands: status (2012-2015) and trend (1992-2015) and Agricultural practices' en 'Water Quality in the Netherlands; status (2012-2014) and trend (1992-2014)' laten de resultaten zien van de monitoring voor de Nitraatrichtlijn. Ze laten niet alleen zien dat de nitraat overschot gehalveerd is tussen 1992 en 2014 maar ook dat het fosfaatoverschot zo goed als verdwenen is.

Het onderzoeksrapport 'Agricultural practices and water quality at farms registered for derogation in 2015' laat zien dat de concentratie van nitraat in het grondwater, gemiddeld in alle regio's, onder de EU standaard van 50 mg nitraat per liter is. Juist op bedrijven die gebruik maken van de derogatie worden de milieu doelen gehaald, en zijn de laagste nitraatgehaltes gemeten. Dit is mogelijk vanwege de unieke eigenschappen van gras. Gras kan veel stikstof opnemen en water vasthouden. Het wortelstelsel van gras zorgt voor een verhoging van het organische stofgehalte in de bodem waardoor meer stikstof opgenomen en vastgelegd wordt. Het vermogen van gras is hierin groter dan van welk ander gewas dan ook. Gezien deze resultaten op derogatiebedrijven zou de NMV het dan ook niet meer dan logisch vinden dat Nederland een nieuwe derogatie krijgt.

Zonder derogatie zal er niet alleen een grote mestoverschot ontstaan in Nederland maar ook een significant kleinere areaal grasland. Dit, samen met de mogelijkheid om het stikstof tekort uit dierlijke mest te compenseren met stikstof uit kunstmest zal betekenen dat er een hogere nitraatuitspoeling zal zijn naar het grondwater. Recent onderzoek toont aan dat stikstof uit kunstmest meer uitspoelt dan stikstof uit dierlijke mest. Bron: 'Nitrate leaching from liquid cattle manure compared to synthetic fertilizer applied to grassland or silage maize in the Netherlands, Herman de Boer, 2017'

In sommige regio's van Nederland zien we al nutriënt tekorten in de bodem. Dit veroorzaakt kleinere oogsten en oogsten van minder kwaliteit. Dit moet dan gecompenseerd worden door controversieel geïmporteerde eiwitten om het vee gezond te houden. Dit betekent een minder efficiënt gebruik van bodem en nutriënten en meer vervoer. De NMV vindt dat zolang een melkveehouder geen vervuiling veroorzaakt en geen limieten overschrijdt het mogelijk moet zijn om de hoeveelheid dierlijke mest aan te passen zodat de bemesting in balans is met de onttrekking van het gewas.

De NMV zou het onbegrijpelijk vinden als door het niet toekennen van de derogatie melkveehouders verplicht worden mest af te voeren terwijl men het tekort aan stikstof wel weer aan kan vullen met kunstmest. Behalve dat stikstof uit kunstmest sneller uitspoelt kost het ook enorm veel aardgas (CO₂ uitstoot) om stikstofkunstmest te produceren. Kunstmest is dus zowel voor het milieu als het klimaat veel schadelijker dan dierlijke mest. NMV vindt dan ook dat bemesting zoveel mogelijk plaats moet vinden met dierlijke mest zodat slechts een beperkte aanvulling met kunstmest nodig is.

Wij verzoeken u het gebruik van 300 kg stikstof van dierlijke mest per hectare grasland toe te staan. Deze extra hoeveelheid kan afgetrokken worden van de toegestane hoeveelheid stikstof uit kunstmest. Dit zal een positieve effect hebben op het milieu en zorgen voor een efficiëntere benutting van dierlijke mest. Daarnaast pleit NMV voor het loslaten van de verplichte 80% grasland voor derogatie en in plaats hiervan de derogatie alleen toe te kennen op grasland. Door een derogatie van 300 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare op grasland toe te kennen wordt het telen van gras gestimuleerd.

Nu de fosfaatproductie van Nederland weer onder het afgesproken fosfaatplafond is, roept NMV u op om de derogatie voor Nederland toe te kennen. NMV pleit voor 300 kg stikstof uit dierlijke mest op grasland, zodat de volledige fosfaatonttrekking van grasland met rundveemest bemest kan worden. Hierbij ontstaan geen fosfaatverliezen naar de bodem en geen stikstof verliezen naar het grondwater. Voldoende rundveemest voorkomt het gebruik van fosfaat kunstmest (een eindige grondstof uit de

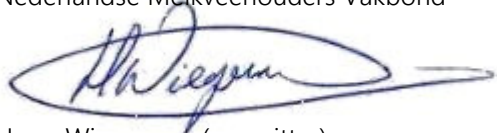
mijnen), vermindert de import van controversiële eiwitten (soja uit zuid Amerika) en zorgt voor een gezonde veestapel gevoed met kwalitatief hoogwaardig eigen voer.

NMV hoopt dat de commissie snel tot een (positief) besluit kan komen over de derogatie voor de Nederlandse melkveehouders. Het landwerk begint al weer en de bemestingsplannen worden nu gemaakt. Het is belangrijk dat Nederlandse boeren weten waar ze aan toe zijn.

Wij zouden graag deze standpunten persoonlijk verder toe willen lichten.

Hoogachtend,

Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Harm Wiegert (voorzitter)